

Звіт
про діяльність науково-дослідної лабораторії
«Академічна культура дослідника в освітньому просторі»
у 2019 році

Науково-дослідна лабораторія «Академічна культура дослідника в освітньому просторі» керівник - проф. Семеног О.М.

Положення лабораторії затверджено Вченою радою Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (протокол № 4 від 24.10.2016 р.).

Напрямок діяльності: здійснення наукових досліджень та прикладних розробок з питань формування академічної культури дослідника у системі: загальноосвітній навчальний заклад – бакалаврат – магістратура - аспірантура педагогічних ЗВО.

Основні завдання:

- проведення теоретичних та експериментальних досліджень актуальних проблем формування академічної культури суб'єктів дослідницького навчання;
- керівництво науковими дослідженнями докторами філософії, підтримка наукових досліджень докторів філософії, обдарованих студентів, залучення їх до науково-дослідної діяльності;
- удосконалення наукової кваліфікації науково-педагогічних працівників університету;
- науково-методичне забезпечення формування академічної культури дослідника (учнів старшої школи, бакалаврів, магістрів, докторів філософії);
- використання результатів досліджень у процесі підготовки бакалаврів, магістрів, науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації;
- організація наукових досліджень, проведення науково-методичних конференцій, семінарів, нарад у співпраці з установами Національної академії педагогічних наук України, вищими навчальними закладами, закладами післядипломної освіти та загальноосвітніми школами.

Положення і програма діяльності лабораторії відповідають Стратегічному плану-концепції інноваційного розвитку Сумського ДПУ імені А. С. Макаренка до 2020 р. (https://sspu.sumy.ua/images/files/doc_files/2016/strategiya_fina_1_sumdpu_2020_1274036880.doc) у частині розробки та поширення інноваційних освітніх технологій з метою підготовки конкурентноспроможного фахівця.

Опис діяльності наукового підрозділу, результативність роботи у 2019 р.

1. **Участь у розробці грантового проєкту** «Європеїзація докторських програм у галузі освіти на засадах інтердисциплінарного та інклюзивного підходів», що реалізується в межах програми Еразмус+ Жан Моне Модуль.

Розроблено програми 2 курсів та рукопис посібника «Академічна культура дослідника: європейський та національний досвід»

2. **Питання академічної доброчесності включені до ОК** «Культура наукової мови». Мета занять: формування академічних цінностей, норм академічної доброчесності учасників освітнього процесу

3. Закінчено розробку проєкту на тему «Підготовка майбутніх учителів української мови і літератури до використання засобів медіаосвіти у професійній діяльності». **Захищено**

кандидатську дисертацію. Виконавець – Ячменик М.М. (5 липня 2019 року) 3 вересня 2019 року Ячменик М.М. координатор міжнародного грантового проекту «Вивчай та розривай: інфомедійна грамотність»; IREX).

4. Закінчено розробку проекту на тему «Розвиток професійної мовно-мовленнєвої компетентності вчителя початкових класів у системі післядипломної освіти» **Захищено кандидатську дисертацію.** Виконавець – Кожем'якіна І.В.. (27 березня 2019 року)

Закінчено розробку проекту на тему «Формування громадянської компетентності на уроках української мови у 10 класі. **Приходько Марина здобула перше місце у Всеукраїнському конкурсі** студентських наукових робіт з методики навчання української мови і літератури (м. Умань, 2019) (кер. Ячменик М.).

Виконуються 1 докторська дисертація Майковської В.І.; 5 кандидатських дисертацій (Левенок І., Пономаренко Н., Діхнич К., Сьоміна А., Новіков В.), 4 магістерські роботи.

5. Виконуються угоди з університетами зарубіжними:

Університет Суспільних Наук (м. Лодзь, Польща)

Лабораторія співпрацює з факультетом освітніх наук, студіями післядипломної підготовки за напрямками «Освіта», «Медіа та комунікація» Університету соціальних наук (м. Лодзь).

6. Виконуються спільні проекти з:

кафедрою ЮНЕСКО «Неперервна професійна освіта ХХІ століття», відділом теорії і практики педагогічної освіти імені академіка ШООД імені Івана Зязюна НАПН України з актуальних проблем педагогічної майстерності,

кафедрою стилістики української мови НПУ імені М. П. Драгоманова – підготовки програм з української мови для старшокласників;

Загальноукраїнським центром словникарства УМІФ НАН України – проект «Словникова культура дослідника».

Сумським територіальним відділенням Малої академії наук України - проект «Основи академічної/наукової мовної культури» для вчителів, керівників робіт слухачів МАН».

Комунальний заклад вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради»;

Народна українська академія (м. Харків)

Виконувалися інтердисциплінарні міжкафедральні проекти з філології, етнолінгвістики, комунікативної лінгводидактики та культурології, професійної освіти; здійснювався обмін досвідом і науково-методичною літературою, електронними виданнями з проблем формування культури мовної особистості фахівців тощо.

7. Проведено тематичні виставки, Свято українського словника, День української мови і писемності, конференції.

Із ЗВО та установами (а також із закладами, з якими підписані угоди про наукову співпрацю у попередні роки: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, Миколаївський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, Луцький педагогічний коледж, Барський гуманітарно-педагогічний коледж імені М. Грушевського, ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»; ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені В. Стефаника»; Луганський національний університет імені Тараса Шевченка; Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України (м. Київ).

міжнародні «Академічна культура дослідника в освітньому просторі» (Суми, 17.05. 2019р.); «Культуромовна особистість фахівця у ХХІ столітті» (12 грудня 2019 р.); «Рідномовна і багатомовна освіта у контексті сталого розвитку суспільства» (14.02.2019 р.); «Філологія, лінгводидактика, професійна комунікація в науковому дискурсі» (7.11 2019 року); усеукраїнську («Інновації в освіті та педагогічна майстерність учителя-

словесника» (24-25.10 2019 р.)), «Неперервна освіта для сталого розвитку: філософсько-теоретичні контексти та педагогічна практика»(12 грудня 2019 р. на базі КЗВО «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради»), майстер-класи.

7. Відповідно до угоди з Інститутом педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України Семеног О.М. взяла участь в організації, проведенні XVI Міжнародних мистецько-педагогічних читань пам'яті О.П. Рудницької (м. Київ, 6 грудня 2019 р.).

Відповідно до угоди з Барським гуманітарно-педагогічним коледжем Семеног О.М., Пономаренко Н.П. узяли участь у Міжнародній конференції «Морально-патріотичне виховання студентської молоді» (м. Бар, 22-24 квітня 2019 р.).

Відповідно до угоди з ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» Семеног О.М. взяла участь у III Всеукраїнській науково-практичній конференції «Горбачуківські студії: мовно-літературний потенціал Донеччини в соціально-комунікативному просторі України та світу», 24 - 27 квітня 2019 року, м. Слов'янськ

8. У лабораторії виконуються 2 докторські дисертації (Майковська В.І., Фаст О.Л.); 5 кандидатських дисертацій (Левенок І., Пономаренко Н., Діхнич К., Сьоміна А., Новіков В.), 4 магістерські роботи.

9. Надруковано: монографій - 2, розділів монографій - 3, підготовлено збірників наукових конференцій – 3

Діяльність лабораторії систематично висвітлювалась на головній сторінці університету, а також на сайтах таких закладів та установ:

НАПН України;

Чернівецький національний університет;

Державний вищий навчальний заклад «Донбаський державний педагогічний університет»

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені В.Стефаника»;

Луганський національний університет імені Тараса Шевченка

Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України (м. Київ),

Барський гуманітарно-педагогічний коледж імені М. Грушевського

10.Отримано подяки:

від Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України;

Українського мовно-інформаційного фонду НАН України

12. Презентація наукових робіт відбулась у межах проведення міжнародної виставки «Рудницькі читання – 2019» (м.Київ)

Звіт затверджено на засіданні кафедри української мови (протокол №8 від 29 листопада 2019 року) .

Керівник лабораторії

д.пед.н., проф. О.М.Семеног

Завідувач кафедри української мови і літератури

д.пед.н., проф. О.М.Семеног